

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Identifikátor materiálu: EU - 7 - 12 Dějepis, Karel IV.

Anotace	Žák se seznamuje s osobností Karla IV. a jeho přínosem pro České země
Autor	Mgr. Lenka ŠERKSOVÁ
Jazyk	Čeština
Očekávaný výstup	Seznamuje se s vybranými panovnickými rody na Českém trůnu, osobnostmi České historie a jejich přínosem pro českou historii
Speciální vzdělávací potřeby	Určeno pro žáky s lehkým MP
Klíčová slova	Karel IV., Lucemburkové na Českém trůnu
Druh učebního materiálu	prezentace
Druh interaktivity	výklad
Cílová skupina	Žák
Stupeň a typ vzdělávání	základní vzdělávání – druhý stupeň
Typická věková skupina	13 - 14 let / 7. ročník
Datum vytvoření materiálu	12. 2. 1012

KAREL IV.

RODIČE

2

Maminka - Eliška Přemyslovna

- Poslední z rodu Přemyslovců
na Českém trůnu

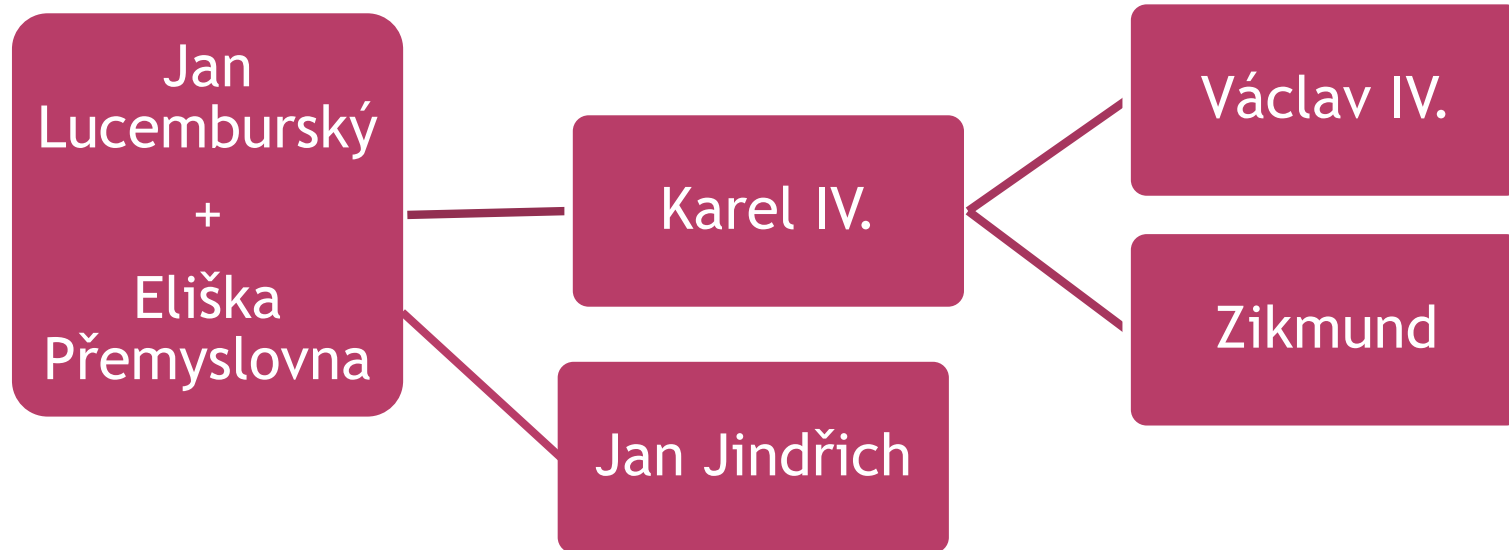

3

Tatínek - Jan Lucemburský

- Z rodu Lucemburků

RODOKMEN KARLA IV.

ELIŠKA PŘEMYSLOVNA - MATKA

- Poslední z rodu Přemyslovců na českém trůnu
- Vychovávána v klášteře sv. Jiří v Praze
- Provdána v 18. letech za 14. letého Jana Lucemburského
- Zemřela v 38 letech, pochována ve Zbraslavském klášteře

5

Zbraslavský klášter

6

4

Eliška (iluminace ze Zbraslavské kroniky)

JAN LUCEMBURSKÝ - OTEC

- Jediný syn lucemburského krále a římského krále Jindřicha VII. a Markéty Brabantské
- Vyrůstá na francouzském dvoře
- Po svatbě s Eliškou Přemyslovnou zvolen českým králem
- Oční choroba - oslepl
- Umírá v bitvě u Kresčaku ve věku 50 let

7
Jan jako král český
(iluminace ze
Zbraslavské kroniky)

8

KAREL IV. - DĚTSTVÍ

- Narodil se v Praze, pokřtěn jménem Václav
- Dětství prožil na hradech Křivoklát a Loket, kde byl svým otcem uvězněn
- V sedmi letech poslán na vychování do Paříže k francouzskému dvoru
- Při biřmování přijímá jméno Karel IV. (podle svého strýce, francouzského krále Karla IV., Sličného a žení se

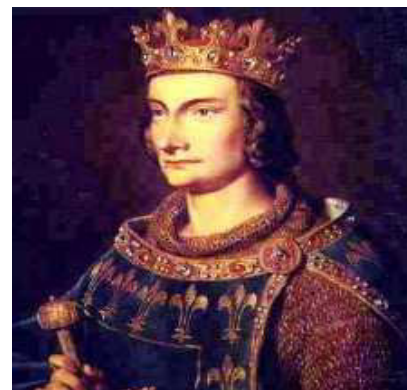
10

11

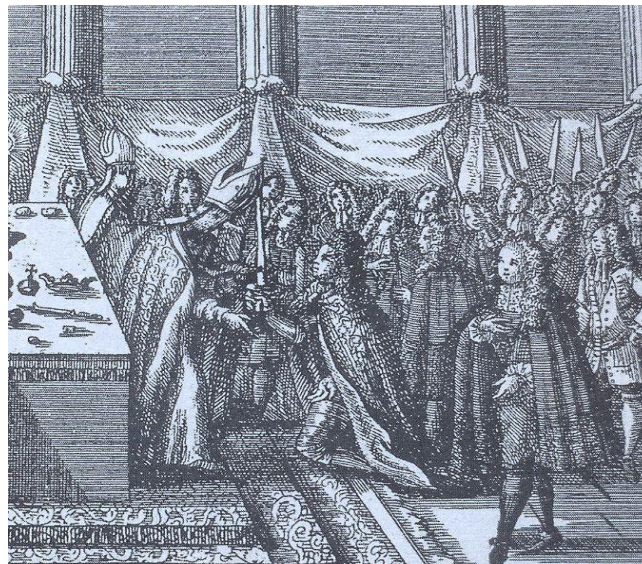

12

13

- Získává vzdělání - umí německy, latinsky, francouzsky a italsky. Český se znovu učí až po návratu do Čech

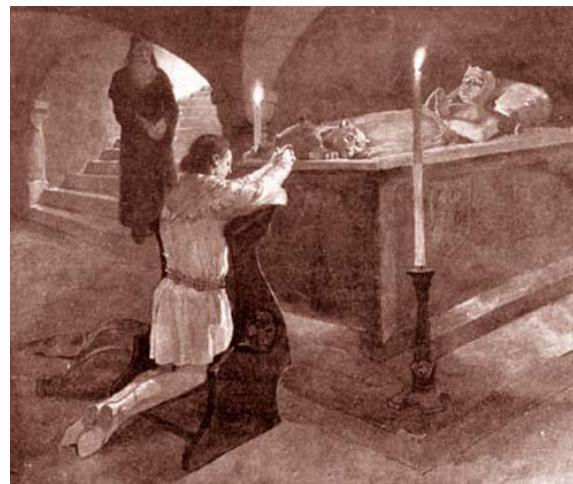

Korunovace Karla IV.

14

- V 17. letech pasován na rytíře, návrat do Čech

- S matkou Eliškou se již nesetká - smrt

15

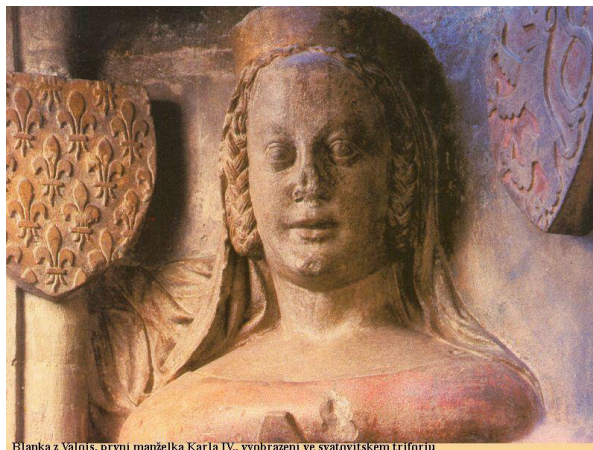
KAREL IV. - PANOVNÍK

- ◉ Český a německý král a římský císař
- ◉ Nazýván „otec vlasti“
- ◉ Velký rozkvět Českého království
- ◉ Praha centrem Střední Evropy

MANŽELKY KARLA IV.

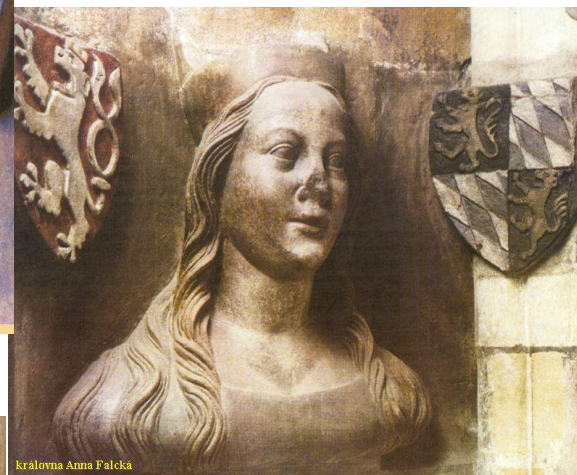
- Blanka z Valois

Blanka z Valois, první manželka Karla IV., vyobrazení ve svatovítském triforiu

17

- Anna Falcká

kralovna Anna Falcka

18

- Anna Svídnická

cisarovna Anna Svidnicka

19

- Alžběta Pomořanská

20

SYNOVÉ KARLA IV.

- Václav IV. - syn Anny Svídnické (3.manželka)
- Zikmund Lucemburský - Alžběta Pomořanská (4.manželka)

Václav IV.

21

Zikmund Lucemburský

22

HISTORICKÝ PŘÍNOS

- Zakládá v Praze Univerzitu - první ve Střední Evropě

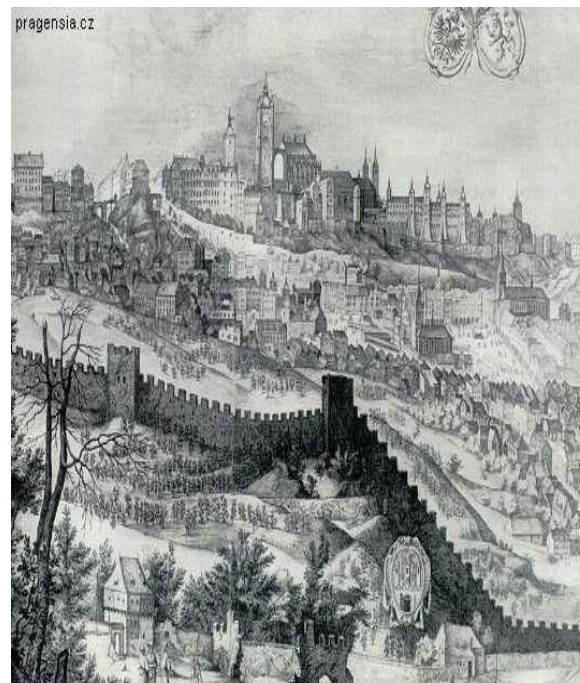

26

Zakládací listina

24

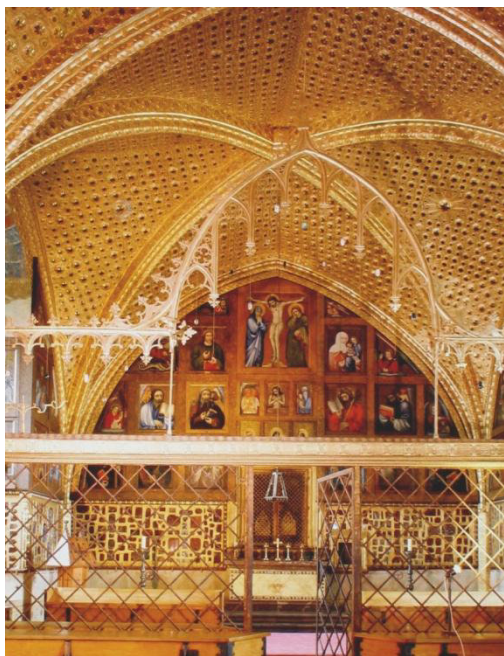
23

Karolinum

25

NECHÁVÁ VYBUDOVAT HRAD KARLŠTEJN

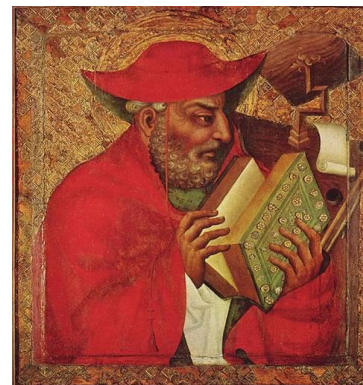

27

Hrad Karlštejn. Vlevo studniční věž, uprostřed purkrabství, vpravo císařský palác, za ním Mariánská a Velká věž.

Kaple sv. Kříže, Karlštejn 28

- Hrad má sloužit jako klenotnice k uchování korunovačních klenotů a svatých ostatků
- Vyzdobena Mistrem Theodorikem

Deskový obraz sv. Jeronýma, Mistr Theodorik

29

KORUNOVAČNÍ KLENOTY

- ◉ Karel IV. nechává zhotovit Svatováclavskou korunu při příležitosti své korunovace českým králem
- ◉ Svatováclavská koruna má podobu zlaté čelenky složené ze čtyř dílů na vrcholech s velkými lilie. Čelenka je zlatá o ryzosti 22 karátů. Díly jsou nahoře spojeny dvěma příčnými pásky, které jsou na vrcholu osazeny křížkem.
- ◉ Je osazena drahými kameny a perlami (18 safírů, 1 akvamarín, 31 spinelů, 15 rubínů, 1 rubelit, 25 smaragdů, 20 perel. Do křížku na vrcholu je prý vložen trn z koruny Ježíše Krista.
- ◉ Koruna váží 2358,04 gramů a má výšku i průměr 19 cm.

Korunní komora, chrám sv. Víta, Pražský hrad

31

30

NECHÁVÁ VYSTAVĚT NOVÝ KAMENNÝ MOST (KARLŮV MOST)

- Nejstarší stojící most na Vltavě
- Postaven na místě Juditina mostu
- Původně bez soch

33

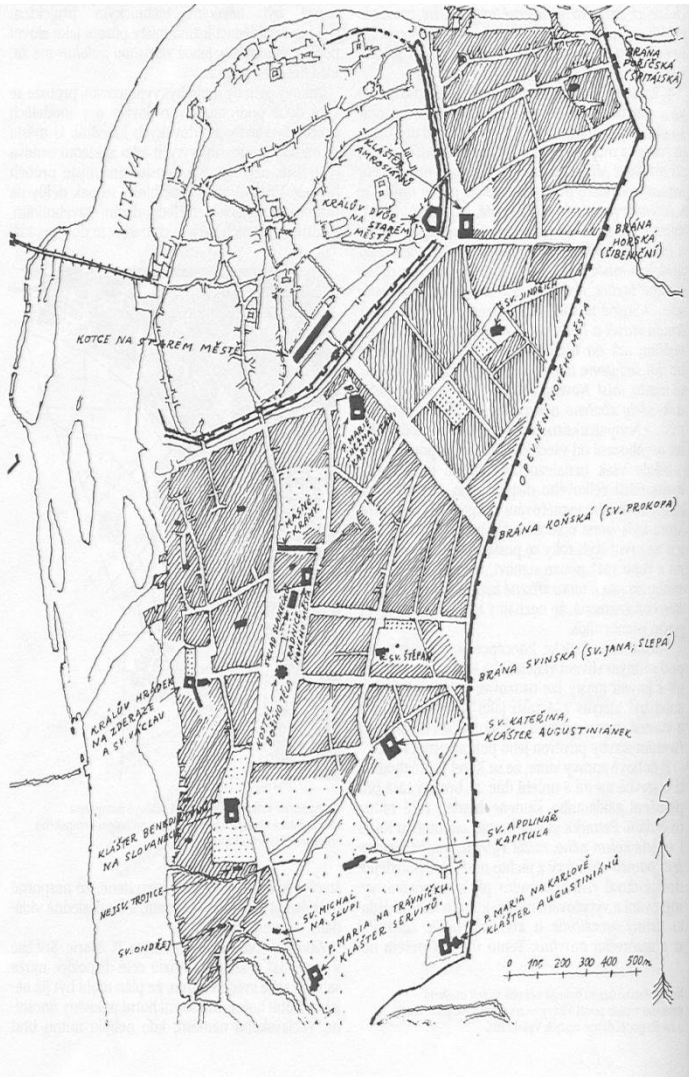
32

NOVÉ MĚSTO PRAŽSKÉ

Novoměstská radnice 34

- Vydává zakládací listinu
- Sám se podílí na vyměřování ulic
- Město má i tři trhy (náměstí) Senný - Senovážné, Koňský - Václavské a Dobytčí - Karlovo

Nové Město - šrafovaní 33

Nové Město 35

HLADOVÁ ZEĎ NA PETŘÍNĚ

- **Hladová zeď (Zubatá)** - hradba z opuky na Petříně v Praze postavená Karlem IV. na zesílení městského opevnění Pražského hradu a Malé Strany.
- Původně vysoká 4 - 4,5 m a široká 1,8 m.
- V horní části patřena cimbuřím, ochozem, střílnami a údajně osmi předsunutými věžemi (bastiony).
- Táhla se od Újezdu až po Strahov a dál za něj k Hradčanům.
- Zdi se začalo říkat „Hladová“ na stavbě našla obživu část městské chudiny

36

38

37

POKRAČUJE VE VÝSTAVBĚ CHRÁMU SV. VÍTA

- Pokládá základní kámen ke katedrále sv. Víta

39

- Dostavuje se Svatováclavská kaple a korunní komora

Svatováclavská kaple 40

Interiér katedrály 41

ZVELEBUJE PRAŽSKÝ HRAD

Pražský hrad před Jagellonskou přestavbou, veduta vytištěna roku 1493 42

- Už ve 30. letech 14. století začala nákladná přestavba královského paláce podle francouzského vzoru. Tehdy bylo přestavěno románské patro.

Vladislavský sál 44

- Palác byl rozšířen arkádami směrem do hradu, které umožnily vybudování dalšího reprezentačního patra.

- Zde se nacházel tzv. Velký sál (předchůdce Vladislavského sálu) a palácová arkýřová kaple, jejíž zbytky je možno spatřit v jižním zdivu Vladislavského sálu.

Starý královský palác 45

Pražský hrad, letecký snímek 43

SMRT KARLA IV.

- ◉ Zlomenina krčku - zápal plic
- ◉ Nazván „Otcem vlasti“
- ◉ Pohřben v chrámu sv. Víta

46

Hrobka českých králů, chrám sv. Víta 48

Sarkofág Karla IV. 47

SEZNAM ZDROJŮ:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_IV.

Obrázky:

1. http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/1/16/Charles_IVJohn_Ocko_votive_picture-fragment.jpg/250px-Charles_IV-John_Ocko_votive_picture-fragment.jpg
2. <http://www.zenyprozeny.cz/Data/img/eliska-premyslovna-0110.jpg>
3. <http://www.knihytynska.cz/Obrazky/janluc.png>
4. <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e0/Eliska.jpg>
5. http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Zbraslav_Eliska_Vaclav.jpg
6. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Zbraslav10.jpg>
7. http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Honzik_retus.jpg
8. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Honzikovatumba.jpg>
9. http://www.cva-lisova.cz/photos/233_full.jpg
10. <http://malotridka.ic.cz/gallery/historie66.jpg>
11. <http://www.zamky-hrady.eu/img/hrady/1243974639.jpg>
12. http://turistickyatlas.cz/galery/galerie/Hrhttp://druidova.mysteria.cz/HISTORIE/Templari/Philippe_IV_Le_Bel.jpggad_Loket2.jpg
13. <http://cr.ic.cz/clanky/lucemburk/0517.jpg>
14. <http://www.praguecityline.cz/wp-content/gallery/osobnosti-karel-iv/korunovace-karla-iv.jpg>
15. <http://malotridka.ic.cz/gallery/historie68.jpg>
16. <http://www.praguecityline.cz/wp-content/uploads/2010/12/Karel-IV.-Na-obrazu-jana-o%C4%8Dka-z-vla%C5%A1imi.png>
17. http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Her_Majesty_Bohemian_queen_Blanche.jpg
18. http://ff.ujep.cz/velimsky/cs_1_1/10CS/10cs063.jpg

19. http://ff.ujep.cz/velimsky/cs_1_1/10CS/10cs064.jpg
20. http://www.e-stredovek.cz/gallery/1198928933_b17.jpg
21. <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/3a/VaclavIV.jpg>
22. http://nd01.jxs.cz/347/739/42deea8815_316415_o2.jpg
23. <http://www.stopin-praha.cz/images/articles/hrad1606.jpg>
24. http://www.tyden.cz/obrazek/uk2-49b69b88364dc_275x183.jpg
25. http://leccos.com/pics/pic/univerzita_karlova- karolinum.jpg
26. <http://img.radio.cz/pictures/r/praha/karolinum9x.jpg>
27. http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c0/Hrad_Karl%C5%A1tejn.jpg
28. http://www.kr-stredocesky.cz/NR/rdonlyres/E43D4480-7C14-4725-AABD-839919B9B7AE/0/karlstejn_kaple_sv_krize.jpg
29. http://simonak.eu/images/obrazky_ostatni_strany/h_k/9_30_1.jpg
30. <http://www.hrad.cz/img/u/prazsky-hrad/img-korunovacni-klenoty.jpg>
31. http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesk%C3%A9_korunova%C4%8Dn%C3%AD_klenoty
32. http://img1.rajce.idnes.cz/d4/1/1990/1990163_ffa8948193cead709223b81fa5d428c2/images/Karluv_most_z_lodi.jpg1.jpg
32. http://www.people.cz/travel/articles_photo/11233.jpg
33. <http://www.fotopraha.com/foto-clanky/nove-mesto-za-karla-IV-2.jpg>
34. http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/0f/Praha%2C_Nove_Mesto_-_Novomestska_radnice_III.jpg
35. http://regiony.ic.cz/clanky/praha/pov_nove_v.jpg
36. http://download.skaterock.cz/obrazky/kes/02%20archiv_pohled-petrin.jpg
37. <http://www.kudykam.com/img/mista/mid/1087-1933.jpg>
38. http://v18.nonxt7.c.bigcache.googleapis.com/static.panoramio.com/photos/original/18891616.jpg?redirect_counter=1
39. http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/99/Praha%2C_Katedr%C3%A1la%2C_JV_01.jpg
40. http://cs.wikipedia.org/wiki/Katedr%C3%A1la_svat%C3%A9ho_V%C3%ADta,_V%C3%A1clava_a_Vojty%C4%B8cha
41. http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c8/Interior_of_St._Vitus_Cathedral_Prague_01.jpg
42. http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/fc/Praha_1493.jpg
43. http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c6/Hrad_a%C3%A9rienne.jpg
44. http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/ba/Prag_Vladislav-Saal.j
45. http://nd03.jxs.cz/656/670/6ce1fb2d36_54965638_o2.jpg
46. http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/4b/V%C4%9Bnceslav_%C4%8Cern%C3%BD_-_Smrt_Karla_IV._v_roce_1378.jpg
47. <http://zholo.com/praha/data/114071636sarkofagKarlaIV2.jpg>
48. http://www.hubatacernoska.cz/cache/img/_files_catalog_54103069.jpg_640_480.jpg